

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/246/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110227863
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7110227863.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov Petra Tutka a JUDr. Pavla Tkáča v právnej veci žalobkyne O. L., nar. X.XX.XXXX, bytom v C., B. XX, t.č. v C., M. X, zastúpenej B.. B. A., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v C., T. XX, proti žalovanému M. E.U., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C., B. XX, o zaplatenie 4.012,73 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 10.12.2012 č.k. 24C/250/2010-171 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 4.012,73 eur ako aj úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.351,36 eur od 22.1.2011 do 18.7.2011, vo výške 9% ročne zo sumy 1.212,03 eur od 22.1.2011 do zaplatenia a vo výške 9,5% ročne zo sumy 2.800,70 eur od 7.11.2012 až do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie v časti o zaplatenie sumy 2.351,36 eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 1.371,91 eur a žalovaného zaviazal nahradiť tieto trovy k rukám jej právneho zástupcu B.. B. A.Š..

Týmto rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol o nároku žalobkyne na zaplatenie sumy 4.012,73 eur, ktorej sa žalobkyňa domáhala z dôvodu, že je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X.O. Č.. XX. Uviedla, že žalovaný ako jej bývalý manžel celý predmetný byt užíval výlučne sám a to bez právneho titulu. V období od októbra 2008 do októbra 2010 zaplatila náklady za užívanie predmetného bytu spolu vo výške 3.563,90 eur, z toho sumu 2.957,72 eur titulom úhrady za užívanie bytu a sumu 482,68 eur titulom spotrebovanej elektrickej energie a sumu 122,90 eur titulom spotrebovaného plynu. Má za to, že žalovaný užívaním uvedeného bytu .

Rozsudok odôvodnil súd prvého stupňa tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX, nachádzajúcom sa na X.poschodí vo vchode č. XX obytného bytového domu súp. Č. XXX v C. G. B. F.Č.. XX, ktorý nadobudla na základe zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa 26.1.2005. Konštatoval, že z pripojených súdnych spisov zistil, že žaloby žalovaného voči žalobkyni ako aj svojmu synovi Z. E. Q. A. K. V. C. T. ktorými sa domáhal určenia, že prevod členských práv a povinností medzi ním a synom Z. E. na základe ktorého došlo k prevodu členských práv predmetného bytu ako aj určenia, že kúpna zmluva o prevode vlastníctva družstevného bytu uzavretá medzi žalobkyňou a Stavebným bytovým družstvom je neplatná boli právoplatne zamietnuté. Ďalej konštatoval, že predbežným opatrením nariadeným uznesením Okresného súdu Košice I pod číslom konania 37C 235/2011 bolo žalovanému uložené, aby dočasne

nevstupoval do predmetného bytu a to až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o vypratanie predmetného bytu. Ďalej konštatoval, že pod číslom konania 34C 2/2011 sa vedie súdne konanie, ktorým sa žalobkyňa domáha voči žalovanému vypratania tohto bytu. Ďalej mal súd za preukázané, že žalovaný skutočne byt v rozhodnom období užíval a teda využíval aj služby ktoré sú s jeho užívaním spojené za ktoré vlastníčkovi neplatil. Konštatoval, že nebol preukázaný žiadny právny titul na základe ktorého by mal žalovaný oprávnenie uvedený byt užívať. S poukazom na ust. § 451 ods. 1 a 2 nasl. Občianskeho zákonníka súd prvého stupňa konštatoval, že plnenie ktoré žalobkyňa žalovanému poskytovala spočíva v tom, že nerealizovala svoje právo užívať nehnuteľnosť v takom rozsahu, v akom by jej toto právo ako vlastníčke patrilo. Za osobu prijímateľa plnenia poskytovaného žalobkyňou, teda za osobu realizujúcu užívateľské oprávnenie bez právneho dôvodu považoval žalovaného, ktorý sa vykonávaním jemu nepatriacich oprávnení bezdôvodne obohatil. Mal za to, že jeho majetok sa nezmenšil o prostriedky, ktoré by inak musel vynaložiť na výkon týchto oprávnení v prípade, že by mu tieto vyplývali z právne relevantného titulu napr. z nájomnej zmluvy. Konštatoval, že pokiaľ aj žalovaný za užívanie bytu platil avšak nie k rukám žalobkyne ale priamo správcovi bytu, nemalo to vplyv na posúdenie spornej veci a súd k tomu nemohol prihliadnuť z dôvodu, že v právnom vzťahu voči správcovi bytu je iba žalobkyňa ako jeho vlastníčka. Ďalej súd prvého stupňa konštatoval, že za primeranú výšku bezdôvodného obohatenia považuje sumu, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným v danom mieste a v čase za užívanie obdobných nehnuteľností spravidla formou nájmu a ktorú by žalovaný za obvyklých okolností bol povinný plniť podľa nájomnej zmluvy (tzv. trhová hodnota nájmu). Mal za to, že v prejednávanej veci sa žalobkyňa nedomáhala náhrady za užívanie bytu vo výške trhovej hodnoty nájomného, ale len vo výške skutočných faktických platieb, ktoré sama zaplatila titulom nákladov za užívanie bytu. Mal pritom za to, že je všeobecne známou skutočnosťou, že trhová hodnota nájmu je vyššia ako je výška úhrad predpísaných mesačnými zálohovanými predpismi vlastníkov alebo správcov bytových domov.

Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa zaplatila správcovi náklady spojené s užívaním predmetného bytu za označené obdobie od októbra 2008 do decembra 2011 vrátane nedoplatkov za služby spojené s užívaním bytu v zmysle vyúčtovaní za roky 2008-2011 spolu vo výške 6.364,09 eur. Rovnako mal za preukázané, že žalovaný zaplatil na účet A. K. V. T. C. sumu 2.351,36 eur Q. K.É. V. uvedenú sumu poukázalo na účet žalobkyne dňa 15.7.2011. Žalobkyňa prijatú sumu započítala na úhradu svojej pohľadávky uplatnenej v konaní čo žalovanému oznámila listom zo dňa 22.8.2011 formou doporučenej zásielky. V tejto časti zobrala žalobu späť. S poukazom na tieto dôvody žalobe vyhovel.

S poukazom na ust. § 511 ods. 1 a 2 ako aj § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka uzavrel, že žalovaný sa so svojim plnením dostal do omeškania a preto považoval za dôvodný nárok žalobkyne aj v časti uplatnených úrokov z omeškania. S poukazom na to, že nárok žalobkyne právne kvalifikoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, mal za to, že žalovaný bol povinný dlh splniť prvý deň potom, čo ho žalobkyňa o plnenie požiadala. Z tohto dôvodu za kvalifikované požiadanie považoval až deň, kedy bola žalovanému doručená žaloba.

Rozhodnutie o trovách konania súd prvého stupňa založil na ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v časti, v ktorej došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby a to v dôsledku správania sa žalovaného, ktorý počas konania časť uplatneného nároku žalobkyne uhradil, ako aj s poukazom na ust. § 142 ods. 3 O.s.p. s poukazom na to, že neúspech žalobkyne v konaní bol iba v nepatrnej časti a preto jej priznal plnú náhradu trov konania, ktorú aj položkovite vyčísľil.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Tento žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu žalobkyne zamietnuť, alternatívne tento zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že skutočnosti, na ktorých súd prvého stupňa založil vyhovujúci výrok nepovažuje za pravdivé, pokiaľ bolo konštatované, že uvedený byt užíva bez právneho dôvodu. Poukázal na to, že on previedol členské práva k uvedenému bytu na syna s ktorým sa dohodol, že v tomto byte napriek tomu ostane bývať až do konca svojho života. Uvedený prevod podmienil tým, že ak bude chcieť s uvedeným bytom nakladať, potrebuje jeho súhlas. Syn ho preto oklamal, pokiaľ členské práva bytu previedol na žalobkyňu bez akékoľvek finančnej náhrady vo vzťahu k nemu. Takýmto postupom došlo k jeho poškodeniu o sumu okolo 70.000,-eru. Konštatoval, že pokiaľ v byte býval, platil riadne a včas zálohové platby bytovému družstvu, pričom ročné vyúčtovania boli zasielané žalobkyne a preto preplatky ktoré vznikli s ním zaplatených záloh preberala ona. Žiadal preto, aby boli ním vykonané úhrady odpočítané od

skutočných nákladov. Platby za byt platil správcovi bytu, keďže mal za to, že za užívanie bytu sa platí jemu a nie osobe, ktorá byt neužíva. Nestotožňuje sa so záverom súdu, že za užívanie bytu mal platiť žalobkyni a nie správcovi bytu. Má za to, že žalobkyni nevznikla škoda, pretože SBD od nej nepožadovala bežné mesačné platby, ale vyzývalo ju len na celkové vyúčtovanie, ktoré bolo v obdobiach od uplatneného nároku rozdielné podľa výšky výdavkov. V byte nemal zapojený prívod elektrickej energie ani plynu, preto ani nemohol platiť zálohové platby za odber niečoho, čo nepreberal. Z tohto titulu sa teda na úkor žalobkyne v žiadnom prípade neobohatil. Za nesprávny považoval rozsudok aj vo výroku o trovách konania s poukazom na to, že tieto boli vyčísľované zo žalobkyňou tvrdeného dlhu, ktorý však nikdy nevznikol. Má za to, že tento mohol vzniknúť len na ročných zúčtovaniach, ako nedoplatky, ktoré predstavovali sumu okolo 300,-eur až 400,-eur sumárne za obdobie rokov 2008-2011. Ak by tento dlh bol riadne vyúčtovaný a jemu preukázaný, nebol by dôvod, aby tieto nedoplatky za obdobie, kedy byt riadne užíval aj nezaplatil. Za dôvody osobitného zreteľa považuje skutočnosť, že prevodom členských práv na syna, ktorý neskôr tieto previedol na žalobkyňu mu vznikla škoda. Poukázal na svoje nepriaznivé bytové ako aj majetkové a zárobné pomery, keďže nemá vyriešenú bytovú otázku, jeho dôchodok nepostačuje na úhradu nájomného v sume okolo 250 až 300,-eur mesačne a to bez médií, čo si nemôže dovoliť. Žije sám, nemá žiadny majetok, iba hnuťelné veci, ktoré zostali v byte. Požiadal o pridelenie sociálneho bytu, Magistrát mu však oznámil, že nespĺňa podmienky.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Táto žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. K tvrdenej sociálnej situácii žalovaného uviedla, že aj ona sama je bez trvalého zamestnania, žalovaný si hnuťelný majetok z jej bytu postupne odsťahoval a podľa jej zistení nespáva v aute tak, ako to tvrdí, ale býva u svojej priateľky v jej rodinnom dome a v aute ju vozí do zamestnania. Pripojila rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13.1.2014 sp.zn.8To 132/2013 ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 4T 6/2013 zo dňa 10.10.2013, ktorým bol žalovaný uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona v súvislosti s užívaním bytu žalobkyne, pričom ide v poradí už o druhé právoplatné odsúdenie žalovaného.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v súlade s úpravou uvedenou v ust. § 120 ods. 1 O.s.p. keď vykonal dôkazy označené účastníkmi, tieto aj vyhodnotil postupom podľa § 132 O.s.p., vec správne právne posúdil a aj vecne správne vo veci rozhodol. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvého stupňa.

Za vecne správne a výstižné považuje odvolací súd aj dôvody prvostupňového rozsudku na ktoré odkazuje v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. a s poukazom na odvolacie námietky žalovaného k týmto považuje za potrebné dodať:

Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvolaciu námietku žalovaného, v ktorej tento spochybňuje závery súdu prvého stupňa ohľadne vlastníckeho práva žalobkyne k spornému bytu, ako aj ohľadne záveru o tom, že on tento byt užíval bez právneho dôvodu. Právny vzťah žalovaného k spornému bytu bol predmetom iných súdnych konaní v ktorých bola táto otázka právoplatne vyriešená a výsledkami týchto konaní nebolo spochybnené vlastnícke právo žalobkyne k spornému bytu v období, za ktoré uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ teda tieto sporné otázky boli predmetom osobitného konania, nebol súd prvého stupňa oprávnený v rámci posudzovania predbežných otázok vyhodnocovať uvedené okolností inak.

Nedôvodnou je aj odvolacia námietka žalovaného, pokiaľ tento mal za to, že bolo jeho povinnosťou uhrádzať náklady na byt správcovi bytu a nie žalobkyni ako jeho vlastníčke. Takýto názor nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Žalobkyňa je vlastníčkou sporného bytu a ako účastníčka zmluvy o výkone správy so správcom bytového domu SBD III v Košiciach má povinnosť voči tomuto správcovi na úhradu nákladov vyplývajúcich zo správy uvedeného bytu, ako aj z titulu úhrady za predpísané služby spojené s jeho užívaním. Pokiaľ teda žalobkyňa úhradou pravidelných mesačných zálohových platieb plnila túto svoju povinnosť voči správcovi bytu a to bez ohľadu na to, že byt neužívala, samotným týmto plnením jej bezdôvodné obohatenie voči žalovanému nevzniklo. Toto jej vzniklo tak, ako to to súd prvého

stupňa aj správne konštatoval, iba v súvislosti s tým, že žalovaný predmetný byt užíval, teda prijímal naturálne hodnoty vo výške, zodpovedajúcej primeranej úhrade za užívanie takéhoto bytu, ktoré by bol inak povinný platiť. Za správny považuje odvolací súd aj záver súdu prvého stupňa o tom, že na výšku nároku žalobkyne nemajú vplyv ani prípadné úhrady konkrétnych peňažných súm žalovaným voči bytovému družstvu. Tento totiž vo vzťahu k bytu, ani bytovému družstvu nemal žiadny právny vzťah, z ktorého by vyplývala povinnosť, ale ani oprávnenie na uvedené úhrady. Právne významnými by sa takéto úhrady mohli stať iba v prípade ak by tieto bytové družstvo poukázalo žalobkyňu ako vlastníčke bytu, čo aj bolo v konkrétnej situácii preukázané. S touto úhradou sa však žalobkyňa ako aj súd prvého stupňa vypořádali formou účinného započítania.

Za nepreukázané považuje odvolací súd aj tvrdenie žalovaného o tom, že nárok žalobkyne tejto mohol vzniknúť iba v súvislosti s prípadným nedoplatkom vyplývajúcim z ročného vyúčtovania a nie z titulu úhrady mesačných zálohových platieb. Súd prvého stupňa nárok žalobkyne priznal iba vo výške, v ktorej táto preukázala za celé označené obdobie skutočne realizované úhrady správcovi bytu a to tak z titulu mesačných zálohových platieb, ako aj z titulu úhrady nedoplatkov z ročných vyúčtovaní.

Súd prvého stupňa síce v rámci dokazovania nevykonal osobitné dokazovanie ohľadne sumy ktorá by predstavovala primeranú výšku úhrady za užívanie obdobného bytu, keď vychádzal z ním tvrdenej všeobecne známej skutočnosti, že trhovú výšku nájomného za obdobný byt nesporne presahuje výšku samotných nákladov na takýto byt.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že žalovaný túto otázku počas konania pred súdom prvého stupňa nespochybňoval a v súlade so záverom súdu prvého stupňa je aj obsah jeho odvolania v ktorom sám uviedol, že výška nájomného za obdobný byt podľa neho predstavuje sumu 250 - 300,-eur a to bez započítania médií, čo v značnej miere prevyšuje žalobkyňou uplatňované úhrady, ktoré za sporné obdobie boli v rozsahu od 90,45 eur do 132,18 eur mesačne.

Za správny považuje odvolací súd aj výrok rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania. Nestotožňuje sa s odvolacou námietkou žalovaného, ktorý žiadal zohľadniť dôvody hodné osobitného zreteľa pre použitie ust. § 150 O.s.p.. Pri aplikácii tohto ustanovenia je totiž povinnosťou súdu zohľadňovať nie iba pomery na strane žalovaného, na ktoré tento v odvolaní poukazuje, ale aj na okolností veci samej, z ktorej vyplýva, že žalovaný bol formou predbežného opatrenia zaviazaný dočasne nevstupovať do uvedeného bytu pre jeho násilnícke správanie sa k žalobkyňu, ako aj k deťom a pre porušenie tejto povinnosti bol aj právoplatne uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Tieto okolností teda vylúčujú aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalovanému ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a úspešná žalobkyňa si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.